

Abdurrahman b. Avf gibi veremiyorsan sus!

Abdurrahman b. Avf Kervanı ve Hz. Âişe'nin Hatırlattığı Hadis

Rivayet olunduğuna göre, Abdurrahman b. Avf radiyallahu anh'a Yemen'den büyük bir kervan gelmişti. Bu öyle büyük bir kervandı ki, Medine halkı onun gelişinden dolayı büyük bir hareketlilik yaşadı ve şehirde bir gürültü koptu.

Hiz. Âişe radiyallahu anhâ bu gürültüyü işitince: "Bu gürültü nedir?" diye sordu.

Kendisine: "Abdurrahman b. Avf'ın kervanı geldi. Medineliler onun için böyle hareketlendiler." denildi.

Bunun üzerine Hz. Âişe validemiz: "Allah ve Resûlü doğru söyledi." buyurdu.

Bu söz Abdurrahman b. Avf radiyallahu anh'ın kulağına ulaşınca hemen Hz. Âişe validemizin yanına geldi ve: "Ey müminlerin annesi! Bu sözünüzün mânâsı nedir?" diye sordu.

Hiz. Âişe radiyallahu anhâ ona, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu haber verdi:

"Ben cenneti gördüm. Muhacirlerin fakirlerinin ve Müslümanların fakirlerinin cennete koşarak girdiklerini gördüm. Zenginlerden hiç kimsenin onlarla beraber cennete girdiğini görmedim. Ancak Abdurrahman b. Avf'ın onlarla beraber sürünerek cennete girdiğini gördüm." İmam Ahmed

Bu hadisi işiten Abdurrahman b. Avf radiyallahu anh derinden sarsıldı ve şöyle dedi:

"Bu kervandaki develer de, onların üzerindeki bütün mallar da Allah yolunda sadaka olsun. Kervanı getiren köleler de hürdür. Bütün bunları, ben de onlarla beraber cennete koşarak girebilirim ümidiyle yapıyorum." İmam Ahmed

Yine rivayet olunduğuna göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Abdurrahman b. Avf radiyallahu anh'a şöyle buyurmuştur:

"Dikkat et! Sen, ümmetimin zenginleri içinde cennete ilk girecek olanısın."

Medine halkı kervanın büyüklüğüne bakar, Hz. Âişe validemiz ahiretteki hesabı hatırlar, Abdurrahman b. Avf ise bu hatırlatmayı duyunca malı savunmaya kalkmaz. “Ben de zenginim, bunda ne var?” demez. Bilakis hemen infaka yönelir. İşte sahabeyi sahabe yapan budur: Nefse gelen ikazı reddetmez, malı müdafaa etmez, ahireti tercih eder.

- Bugünün adamı “Abdurrahman b. Avf da zengindi” der ama onun gibi titremez.
- Onun kervanını delil getirir ama kervanı sadaka yapışını delil getirmez.
- Onun servetini görür ama infakını görmez.
- Onun zenginliğini nefesine fetva yapar ama onun ahiret korkusunu kendine ölçü yapmaz.
- İşte bu, sahabeyi anlamak değil; sahabeyi nefesine kalkan yapmaktır.

Ey Nefsim, Abdurrahman b. Avf’ı Kendine Kalkan Yapma

Ey nefsim! Sen Abdurrahman b. Avf’ın malını işitince hemen kendine bir ruhsat kapısı arıyorsun. “Onda da mal vardı” diyerek kendi hırsını temize çıkarmaya çalışıyorsun. Fakat sen onun malını görüyorsun da mal karşısındaki korkusunu görmüyorsun. Onun servetini görüyorsun da o serveti bir anda Allah yoluna feda edişini görmüyorsun.

Ey Nefsim, Kervanı Görüyorsun da İnfakı Görmüyorsun

Abdurrahman b. Avf’ın Yemen’den gelen kervanı Medine’yi hareketlendirdi. Fakat o kervan onun kalbini dünyaya bağlamadı. Hz. Âişe validemizin hatırlattığı ahiret ikazını duyunca malını müdafaa etmedi. “Ben helâlden kazandım, bana bir şey olmaz” demedi. Bilakis titredi, düşündü ve kervanı Allah yolunda sadaka yaptı. Ey nefsim! Sen ise küçücük bir malı bile elinden çıkarırken bin hesap yapıyorsun.

Ey Nefsim, Sen Onun Gibi Titriyor musun?

O büyük sahabe, cennetle müjdelenmiş olduğu halde malın hesabından korktu. Sen ise akıbetin meçhul olduğu halde mala güveniyorsun. O, elindeki malı görünce ahireti hatırladı. Sen, eline mal geçince dünyayı büyütüyorsun. O, fazlalığı yük bildi. Sen, fazlalığı izzet zannediyorsun. O, maldan hafiflemek istedi. Sen, mal ile ağırlaştıkça kendini kuvvetli sanıyorsun.

Ey Nefsim, Helâl Demek Hesapsız Demek Değildir

Malın helâl olması seni aldatmasın. Helâl mal haram değildir; fakat hesabı vardır. Nereden kazandın, nereye harcadın, kalbinde ne kadar büyüttün, Allah yolunda ne kadar verdin, fakirin hakkını ne kadar düşündün, nefsinin keyfine ne kadar akıttın; bütün bunların hesabı vardır. Ey nefsim! Sen sadece “helâl” kelimesinin arkasına saklanıyorsun; fakat “hesap”

kelimesinden kaçırıyorsun.

Ey Nefsim, Mal Elde Durursa Nimet, Kalbe Girerse Afettir

- Abdurrahman b. Avf'ın malı elindeydi; senin malın kalbine girmiş.
- O malı Allah yolunda akıttı; sen malı kendi etrafında topluyorsun.
- O kervanı görünce sadakayı düşündü; sen kazancını görünce konforu, gösterişi ve geleceğin vehimlerini düşünüyorsun.
- O dünyayı ahirete çevirdi; sen ahireti bile dünyaya hizmet ettirmeye çalışırıyorsun.
- Onlar malı görünce "Bunun hakkını nasıl öderim?" diye düşündüler. Sen malı görünce "Bununla kendimi nasıl gösteririm?" diye düşünüyorsun.
- Onlar fazla maldan korktular. Sen az mala razı olmaktan korkuyorsun.
- Onlar infak edemedikleri şeyin hesabından titrediler. Sen biriktiremediğin şeyin hasretiyle yanıyorsun.

Ashabı Bahane Etme

Ashabın zenginleri, zenginlikleriyle değil; zenginliği ayaklarının altına alışılarıyla büyüktür. Onlar mal sahibi oldular ama malperest olmadılar. Onlar kazandılar ama kazançlarının kölesi olmadılar. Onlar dünyayı kullandılar ama dünya onları kullanmadı.

Ey Nefsim, Kendini Kandırma

Ey nefsim! Abdurrahman b. Avf'ı diline alma; onun gibi veremiyorsan, onun gibi korkamıyorsan, onun gibi infak edemiyorsan, onun gibi Allah yolunda malını gözden çıkaramıyorsan sus. Çünkü büyüklerin malını kendine delil yapmak kolaydır; büyüklerin takvasını kendine ölçü yapmak zordur.

Ey Nefsim, Sahabeyi Bahane Etme

Sahabenin zenginliği senin hırsına delil olmaz. Çünkü onların zenginleri bile fakir ruhliydu; yani mala muhtaç gibi yaşamaz, Allah'a muhtaç olduklarını bilirlerdi. Onlar malı severek değil, Allah için kullanarak büyüdüler. Sen ise malı seviyor, infakı ağır buluyor, kanaati zayıflık zannediyorsun. Sonra da kalkıp onların adını kendi nefsine perde yapıyorsun.

Ey Nefsim, Asıl Ölçü Budur

Mesele malın çokluğu değil, kalpteki yeridir. Mesele zenginlik değil, mala karşı kulluktur. Mesele kazanmak değil, kazandığını Allah'ın emrine verebilmektir. Abdurrahman b. Avf'ın kervanı onun için imtihan oldu; o imtihanı infakla karşıladı. Senin küçük kazançların bile seni Allah'tan uzaklaştırırıyorsa, onun büyük kervanını kendine nasıl delil getirirsin?

Ey Nefsim, Sus ve İbret Al

Artık Abdurrahman b. Avf'ı diline alma; onun gibi veremiyorsan, onun gibi korkamıyorsan, onun gibi infak edemiyorsan, onun gibi malı Allah yolunda gözden çıkaramıyorsan sus. Onun

zenginliği sana fetva değil, sana ikazdır. Onun kervanı senin hırsını aklamak için değil, senin kalbindeki dünya sevgisini yakmak için anlatılır.

Ey nefsim! Malı çoğaltmakla büyüdüğünü sanma. İnsan, malı arttıkça değil; malın esaretinden kurtuldukça büyür. Abdurrahman b. Avf'ın büyüklüğü zengin olmasında değil, zenginliğe esir olmamasındadır. Sen de malı kalbinden çıkar, elinde emanet bil, Allah yolunda akıt. Yoksa mal senin elinde durmaz; sen malın elinde esir olursun.